

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Wiktor

Nazwisko: Mossakowski

Miejsce urodzenia: Łyżkowo pow. Przasnysz

Data urodzenia: 15-04-1917

Imię ojca: Julian

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Wiktor Mossakowski (ur. w kwietniu 1917 r.) od roku 1946 do stycznia 1949 był współpracownikiem i następnie żołnierzem antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) na terenie powiatów: Ciechanów, Maków Maz. i Przasnysz. Nosił pseudonim "Gołąb". W latach 1946-1949 Wiktor Mossakowski walczył z komunistyczną władzą w szeregach konspiracyjnej siatki lokalnej komendy NZW pod dowództwem chor. Witolda Boruckiego pseud. „Dąb”, a następnie w szeregach siatki wywiadu i łączności oddziału NZW pod dowództwem st. sierż. Stanisława Suchołbiaka pseud. „Szary”. Wiktor Mossakowski pseud. "Gołąb" figuruje w aktach i zapisach ewidencyjnych oraz w kartotekach WUBP/ KW MO w Warszawie, PUBP w Ciechanowie i PUBP w Makowie Maz. z lat 1949-1955. Zapisano w nich między innymi, iż Wiktor Mossakowski został "zatrzymany w czasie akcji" grupy operacyjnej UB i KBW w dniu 23 stycznia 1949 (w niektórych aktach UB i prokuratury jako data aresztowania ww. konspiratora figuruje dzień 26 stycznia 1949). Zapisano także, iż [po wstępnym śledztwie UB w Ciechanowie] Wiktor Mossakowski "Dnia 27 stycznia 1949 r. zmarł w areszcie" PUBP w Ciechanowie.</p>		<p>Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.</p>

Wiktor Mossakowski pseud. "Gołąb" występuje wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w wielotomowych aktach KW MO w Warszawie z lat 1978-1989 opisanych jako "Charakterystyka nr 64, Narodowe Zjednoczenie Wojskowe - Okręg Warszawski nr XVI". Te materiały, w tym głównie kwestionariusze osobowe żołnierzy NZW, zostały opracowane w latach 1978-1989 (na podstawie dawnych materiałów UB z lat 1940-ch i 1950-ch) przez Wydział "C" Komendy Wojewódzkiej MO w Warszawie na potrzeby Wydziału II Biura "C" MSW. W kwestionariuszu dot. Wiktora Mossakowskiego (w tomie 14) zapisano między innymi, iż ww. to "Od /bliższej daty brak/ do dnia aresztowania członek siatki wywiadowczej NZW. Współpracował z bandą Suchołbiaka Stanisława pseudonim >Szary<, która działała na terenie pow. Maków. Aresztowany 23 stycznia 1949 r. Dnia 27 stycznia 1949 r. zmarł w areszcie".

IPN BU 0180/80 t. 14 (Charakterystyka nr 64).

Wiktor Mossakowski figuruje jako aresztowany w aktach zatytułowanych "Akta prokuratora wojewódzkiego w Warszawie w sprawie śmierci Mossakowskiego Wiktora, art. 225 paragraf 1 kk". Sprawa ta dotyczyła ciężkiego pobicia przez funkcjonariuszy UB i spowodowania śmierci aresztowanego Wiktora Mossakowskiego w areszcie Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Ciechanowie dn. 27 stycznia 1949. Akta te zawierają m.in.: postanowienie o wszczęciu śledztwa z dn. 30 maja 1957, protokoły przesłuchań sześciu świadków, w tym dwóch funkcjonariuszy UB i powiatowego lekarza, który był przy śmierci Wiktora Mossakowskiego, a także postanowienie o umorzeniu śledztwa z dn. 31 sierpnia 1957. Śledztwo umorzono, ponieważ "w toku śledztwa nie udało się ustalić, kto brał udział w pobiciu Wiktora Mossakowskiego, w wyniku czego nastąpiła jego śmierć".

IPN BU 383/458 (II 2 S. 52/57).

Wiktor Mossakowski figuruje jako aresztowany w aktach MBP/ MSW opisanych jako "Akta dyscyplinarne funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa". Akta te (dotyczące przestępstw i wykroczeń funkcjonariuszy UB i MO z wielu jednostek z całego kraju) zawierają m.in. (na str. 184) dokument WUBP w Warszawie z dn. 25 lutego 1950 zatytułowany "Postanowienie o umorzeniu dochodzenia". To dochodzenie dotyczyło śmierci aresztowanego przez UB (w styczniu 1949) Wiktora Mossakowskiego - w areszcie Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Ciechanowie dn. 27 stycznia 1949.

IPN BU 0952/5 (teczka nr 5).